

Överenskommelse om idéburet offentligt partnerskap

MEDVERKAN I KVALITETS- OCH UTVECKLINGSARBETE

1 Bakgrund	3
2 Parter.....	3
3 Period för partnerskapet.....	3
4 Den idéburna organisationens investering i verksamheten	3
5 Region Skånes investering i verksamheten	4
5.1 Ersättnings justering.....	5
6 Värdegrund för partnerskapet.....	5
7 Målgrupp	5
8 Uppdrag	5
9 Samverkan	9
10 Utvärdering och uppföljning	9
11 Marknadsföring	9
12 Omförhandling och uppsägning	9

1 Bakgrund

Region Skånes regionfullmäktige beslutade 2010 att anta en överenskommelse mellan Region Skåne och den idéburna sektorn. Syftet med överenskommelsen är att skapa ett långsiktigt hållbart Skåne genom att stärka samspelet mellan den offentliga och idéburna sektorn. Härigenom stärks demokratin, delaktigheten ökas och utanförskapet minskas. ”Den idéburna sektorn” är ett samlingsbegrepp för organisationer som främjar ett värde, ett mål eller en idé som gynnar allmän- eller medlemsintresset men som inte är ekonomiskt vinstdrivande eller en del av staten eller en kommun. Det kan röra sig om till exempel ideella föreningar, trossamfund eller stiftelser. Målet med överenskommelsen är att synliggöra och stärka den idéburna sektorns självständiga och oberoende roll som röstbärare och opinionsbildare samt att utveckla möjligheterna för den idéburna sektorn att utgöra en viktig aktör inom välfärdsutvecklingen. I linje med denna överenskommelse tecknar psykiatri, habilitering och hjälpmedelsnämnden denna överenskommelse om idéburet partnerskap med föreningen Nationell samverkan för psykisk hälsa i Skåne, NSPH Skåne.

2 Parter

Region Skåne genom psykiatri, habilitering och hjälpmedelsnämnden, 291 89 Kristianstad. Organisationsnummer 232100-0255.

NSPH Skåne, Kalendegatan 18, 211 35 Malmö, Organisationsnummer 802492-1671.

3 Period för partnerskapet

Partnerskapet avser perioden 2022-01-01 – 2025-12-31. Överenskommelsen upphör utan krav på föregående uppsägning. Överenskommelsen kan förlängas upp till två år. Ställningstagande till förlängning ska tas nio månader innan överenskommelsen upphör.

4 Den idéburna organisationens investering i verksamheten

NSPH Skåne är en paraplyorganisation som för närvarande inkluderar 13 föreningar inom området psykisk ohälsa, beroende och suicidalitet. Sedan 2014 blev det tidigare föreningssamarbetet organiserat i en egen förening (NSPH Skåne) och ett samverkansavtal mellan NSPH Skåne och Region Skåne utvecklades. NSPH Skånes verksamhet syftar till att öka inflytandet och delaktigheten för personer med psykisk ohälsa, psykisk sjukdom, beroende och suicidalitet och deras anhöriga, samt skapa goda levnadsförhållanden för målgruppen. NSPH Skåne verkar såväl genom intressepolitiskt arbete som genom att skapa, utveckla och implementera metoder för systematiskt brukarinflytande. NSPH Skåne anses vara en ledande aktör i Sverige inom området psykisk ohälsa och metoder för systematiskt brukarinflytande. Flera av de metoder som tagits fram har under senare tid också spridits till andra delar av landet. Metoderna utförs ofta i samverkan med det offentliga.

NSPH Skåne investerar i överenskommelsen genom att medverka i Region Skånes kvalitets- och utvecklingsarbete inom området. Överenskommelsen innebär ett utökat och långsiktigt

samarbete mellan NSPH Skåne och Region Skåne. Samarbetet har pågått i strukturerade former sedan 2006 och bland annat inkluderat brukarråd, samverkansforumet Fördjupad dialog, samverkansforumet Regional samverkansgrupp psykiatri, expertgrupp psykisk hälsa, brukarrevision, patientforum, återhämningsguiden och peer-support. Under perioden 2019-2021 har NSPH Skåne och förvaltning Psykiatri habilitering och hjälpmedel tecknat avtal avseende Brukarrevision, Patientforum, Återhämningsguiden och Peer Support.

5 Region Skånes investering i verksamheten

Region Skåne investerar i överenskommelser om idéburet offentligt partnerskap med syfte att bibehålla en långsiktig relation med de ingående organisationerna. Dessa organisationer har byggt upp ett förtroende och en tillit inom de mest utsatta målgrupperna som till stor del utgörs av personer med nedsatt autonomi vilket möjliggör att hälso- och sjukvårdsbehoven hos dessa medborgare kan bli tillgodosedda. Detta i sin tur bidrar till en förbättrad hälsa i samhället.

Förvaltning Psykiatri, habilitering och hjälpmedel har en lång tradition av att inkludera föreningar, patienter och närstående på alla nivåer inom organisationen. Inflytande- och delaktighetsarbetet inom förvaltning Psykiatri, habilitering och hjälpmedel har en tydlig organisation och är ledande inom det psykiatriska området i Sverige.

Förvaltningen har fyra mål för inflytande och delaktighetsarbetet. Samarbetsavtalet med NSPH Skåne blir en naturlig del i strävan att nå förvaltningens mål. Målen kan komma att ändras inför 2022 och framåt men ligger som en god grund för aktuellt samarbetsavtal.

- Stärka möjligheterna för patienter att vara delaktiga och ha inflytande över sin egen vård och behandling.
- Främja närståendes delaktighet i vård och stöd.
- Främja kompetensutveckling för medarbetare inom området inflytande och delaktighet.
- Minska stigmatisering och diskriminering.

Överenskommelsens ekonomiska omfattning är 5 000 000 kronor 2022 som Region Skåne finansierar. NSPH Skåne fakturerar Region Skåne senast 30/11 inför kommande kalenderår, medlen ska vara NSPH Skåne tillhanda 1/1.

Faktureringsadress:

Region Skåne
Psykiatri, habilitering och hjälpmedel
205 01 Malmö
RS-ID/er referens, 100310

GLN: 7322730014656

Peppol-id: 0088:7322730014656

5.1 ERSÄTTNINGENS JUSTERING

Uppräkning av Region Skånes del av finansieringen sker årligen från och med 2023 och framåt enligt modellen nedan.

- 70 % justeras med hänsyn till förändringar i SCB:s arbetskostnadsindex, AKI juni-juni, för tjänstemän (preliminära indexserier med januari 2008 som basperiod), redovisade för näringsgren P-S enligt SNI 2007.
- 15 % justeras med hänsyn till förändringar i SCB:s konsumentprisindex, KPI juni-juni, (totalindex med 1980 som basår).
- 15 % är fast.

6 Värdegrund för partnerskapet

Partnerskapet ska bygga på respekt för parternas olika förutsättningar, öppenhet och en dialog som karakteriseras av ömsesidig tillit, lyhördhet och förståelse. Det ska finnas acceptans för kritik samt transparens och långsiktighet i samarbetet.

Region Skånes värdegrund ska beaktas.

7 Målgrupp

Målgruppen för denna överenskommelse är:

- Personer som drabbats av psykisk ohälsa, psykisk sjukdom eller beroende.
- Anhöriga/närstående till personer som drabbats av psykisk ohälsa, psykisk sjukdom eller beroende.
- Medarbetare inom förvaltning Psykiatri, rehabilitering och hjälpmedel som möter personer som drabbats av psykisk ohälsa, psykisk sjukdom eller beroende och deras anhöriga/närstående.

8 Uppdrag

De insatser som möjliggörs genom denna överenskommelse om idéburet offentligt partnerskap sker inom det ansvar Region Skåne har enligt nuvarande ansvarsfördelning med andra huvudmän såsom kommun eller stat och innebär således ingen inskränkning i andra huvudmäns ansvar.

NSPH Skåne förbinder sig att följa de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

NSPH Skåne ska synliggöra målgrupperna och dess behov och samverka med Region Skåne i att utveckla en mer personcentrerad vård för målgrupperna.

I uppdraget ingår för närvarande följande områden. Inom ramen för överenskommelsen ska utrymme ges för fler insatser eller förändring av insatser med hänsyn till den förväntade utvecklingen av samarbetet.

A. Att skapa förutsättningar för ökad delaktighet

Syftet är att skapa förutsättningar för att öka delaktigheten för patienter och anhöriga/närstående samt att fortsatt utveckla inflytande- och delaktighetsarbetet i Region Skåne, såväl på kort som på lång sikt. Fortsatt operativt arbete på enhetsnivå ingår för att förbättra attityderna runt personer med psykisk ohälsa och psykisk sjukdom.

NSPH Skåne kommer därmed fortsätta vara en viktig strategisk part i det ständigt pågående utvecklingsarbetet.

Det gemensamma arbetet mellan NSPH Skåne och förvaltning Psykiatri, habilitering och hjälpmedel innebär en lärande process för båda parter med syfte att långsiktigt bidra till ökad förståelse för varandras organisationer samt till en utveckling av det fortsatta delaktighetsarbetet.

NSPH Skåne åtar sig att:

- Samverka för att skapa systematiska metoder för brukarinflytande i Region Skånes verksamheter.
- Samverka i Region Skånes olika kvalitets- och utvecklingsarbeten inom området psykisk hälsa. I nuläget avses till exempel Regional samverkansgrupp psykiatri och utskott till denna, kunskapsstyrningsforum som Lokalt programområde, LPO, psykisk hälsa och lokala arbetsgrupper kopplade till denna, deltagande i upphandlingar, arbetsgrupper samt inflytande- och delaktighetsforum och dialoger.
- Medverka till att Region Skånes verksamheter ska ges möjligheter att ligga i framkant inom området brukarinflytande.

B. Att utveckla Region Skånes verksamheter genom Brukarrevision

NSPH Skåne bidrar till att utveckla Region Skånes verksamheter genom brukarrevision. Brukarrevision är en metod för såväl extern utvärdering av en verksamhet inom psykiatri/socialpsykiatri, som en väg till ökat brukarinflytande. I en brukarrevision är det personer med egen erfarenhet av psykisk ohälsa som skriver frågorna, genomför intervjuerna, sammanställer rapporten och utvecklingsförslagen, samt genomför återkoppling och återbesök i verksamheten där brukarrevisionen genomfördes. En extern och oberoende utvärdering som i alla led genomförs av personer med egen erfarenhet av psykisk ohälsa. Brukarrevision som metod togs fram 2015 och har sedan dess utförts kontinuerligt i förvaltning Psykiatri-, habilitering och hjälpmedelsverksamheter.

NSPH Skåne åtar sig att:

- Genomföra minst fyra brukarrevisioner per år inom Region Skånes förvaltning Psykiatri, habilitering och hjälpmedels verksamheter under perioden 2022-2025.
- Vid förfrågan genomföra brukarrevisioner inom andra förvaltningar i Region Skåne, kostnaden för dessa ingår dock inte i denna överenskommelse.

- Vid behov utbilda nya brukarrevisorer och brukarrevisionsansvariga.

D. Att utveckla förvaltning Psykiatri, habilitering och hjälpmedels verksamhet genom Patientforum och Anhörigforum

NSPH Skåne bidrar till att utveckla förvaltning Psykiatri-, habilitering och hjälpmedels verksamhet genom Patientforum och Anhörigforum. Patientforum är en metod för löpande dialog om vårdupplevelser, behov och önskemål med aktuella patienter. Forumet leds av en egen erfaren samtalsledare som har en oberoende roll gentemot psykiatriverksamheten. Genom Patientforum får verksamheten ett ständigt uppdaterat underlag för verksamhetsutveckling, samt ett utvärderingsmaterial av såväl vårdenheter som avdelningar. Forumet verkar stärkande för såväl återhämtning som egenmakt för patienten och insamlar ett representativt underlag för analys och generella förslag till kvalitetsförbättringar inom psykiatrin, utifrån ett patientperspektiv.

NSPH Skåne åtar sig att:

- Rekrytera och utbilda samtalsledare utefter behov, samt att samordna dessa tillsammans med redan befintliga samtalsledare så att samtliga psykiatriska heldygnsvårdsavdelningar inom förvaltning Psykiatri, habilitering och hjälpmedel kan bedriva Patientforum enligt NSPH Skånes modell. NSPH Skåne åtar sig även att följa upp arbetet kring Patientforum på de avdelningar som använder sig av metoden.

- Sammanställa de erfarenheter och åsikter som framkommer genom Patientforum i rapportform. Detta på ett sätt som gör det lätt att skapa en överblick av patienternas erfarenheter och åsikter på de olika avdelningarna, samt inom de olika verksamhetsområdena.

- Handleda och tillhandahålla ett nätverk för samtalsledarna under perioden, samt att tillhandahålla de strukturskapande material som avdelningarna behöver för att kunna genomföra Patientforum enligt NSPH Skånes modell. Samtalsledarna omfattas av sekretesslagen.

- Prova/genomföra Anhörigforum, utifrån Patientforums struktur i reviderad form, inom någon del av psykiatris verksamhetsområden.

- Prova/genomföra Patientforum på enstaka öppenvårdsmottagningar i syfte att utveckla metoden att även passa i öppenvård.

E. Återhämtningsguiden

NSPH Skåne bidrar till en återhämtningssinriktad verksamhet genom Återhämtningsguiden. Återhämtningsguiden är skriftliga material som kan fungera som verktyg för den som mår psykisk dåligt och är i behov av återhämtning. Den som i sin yrkesroll möter målgruppen kan använda Återhämtningsguiden som ett stöd i arbetet. Materialen är skrivna av personer med egen erfarenhet av psykisk ohälsa och bygger på en framtagningsprocess bestående av egen erfarenhet, professionella, forskare med flera. Det finns idag tre material;

Återhämtningsguiden – för dig som mår dåligt, Återhämtningsguiden – för dig inom heldygnsvård och Återhämtningsguiden – för dig som står nära någon som mår dåligt.

Återhämtningsguiden erbjuds aktuella patienter inom Region Skånes förvaltning Psykiatri, habilitering och hjälpmedels psykiatriska heldygnsvård, patienter inom öppenvårds- och mellanvårdsverksamheter, samt anhöriga/närstående. Materialet används även i primärvård och inom Region Skånes upphandlade psykiatriverksamheter.

NSPH Skåne åtar sig:

- Samordning och ledning arbetet kring Återhämtningsguiden.
- Hålla kontinuerlig kontakt med avdelningar som använder *Återhämtningsguiden – för dig inom heldygnsvård* samt utbilda medarbetare inom den psykiatriska heldygnsvården i användandet av materialet.
- Kontinuerlig handledning och ge stöd till utbildare, implementeringsansvariga, samt personal inom Region Skånes verksamheter som arbetar med materialet.
- Ansvara för och finansiera tryckning och utskick av materialen *Återhämtningsguiden – för dig inom heldygnsvård, Återhämtningsguiden – för dig som mår dåligt, Återhämtningsguiden – för dig som står nära någon som mår dåligt* till förvaltning Psykiatri, habilitering och hjälpmedels verksamheter.
- Löpande revidering av materialet.

F. Peer Support

NSPH Skåne bidrar till en återhämtningsinriktad verksamhet genom Peer Support. Peer support innebär att personer med egen erfarenhet av psykisk ohälsa utbildas till att arbeta som utbildade stödpersoner inom verksamheter som erbjuder vård, stöd eller rehabilitering. Detta har prövats under flera år i andra länder som USA, Holland och England med stor framgång. I Sverige har en nationell modell tagits fram av NSPH som bygger på erfarenheterna från andra länder och en samproducerande framtagningsprocess i Sverige.

NSPH Skåne åtar sig:

- Rekrytering och utbildning av nya peer supportrar samt att inkludera förvaltning Psykiatri-, habilitering och hjälpmedel i nämnda åtagande.
- Introduktion, kontinuerlig handledning och stöd till Peer Supportrar.
- Introduktion till enheter inom förvaltning Psykiatri, habilitering och hjälpmedel som ska börja använda sig av Peer Support.

9 Samverkan

NSPH Skåne samverkar med relevanta delar av hälso- och sjukvården, samt med den idéburna sektorn. Genom denna samverkan utvecklas också inflytandet och delaktigheten för personer med psykisk ohälsa, psykisk sjukdom och beroende.

10 Utvärdering och uppföljning

NSPH Skåne arbetar systematiskt och har en tradition av att dokumentera, föra statistik, följa upp och utvärdera föreningens interna och externa arbete. Arbetssättet kommer användas inom ramen för denna överenskommelse.

Uppföljning av överenskommelsen sker två gånger per år. I uppföljningen redovisas arbetet kring aktuella aktiviteter samt en ekonomisk redovisning av de medel som omfattas i överenskommelsen. I de olika uppdragsområdena förs en löpande dialog mellan parterna. Ansvar för att kallelse sker till sådan uppföljning faller på Region Skåne. NSPH Skåne upprättar årligen en verksamhetsplan och vid årets slut en årsberättelse som redogör för verksamheten under föregående år med uppföljning av plan. Verksamhetsplanen ska innehålla aktiviteter och målsättning för året.

11 Marknadsföring

Parterna ska i de situationer som är lämpliga, beskriva att verksamheten och de insatser som utförs, sker genom ett idéburet offentligt partnerskap parterna emellan.

12 Omförhandling och uppsägning

Parterna är överens om en långsiktig intention i partnerskapet men kan när som helst under perioden påkalla nya förhandlingar alternativt säga upp överenskommelsen. Om tvister uppstår ska dessa i första hand lösas genom dialog mellan parterna. Vid uppsägning gäller nio månaders uppsägningstid.

Kontaktperson: Katarina Andersen, förvaltning Psykiatri, habilitering och hjälpmedel
katarina.andersen@skane.se, 046-17 48 29.

Kontaktperson: Michelle Nilsson, Ordförande NSPH Skåne, michelle@nspshskane.se,
073-564 47 45.

Denna överenskommelse har upprättats i två likalydande exemplar, varav parterna tagit var sitt.

Ort/datum:

Ort/datum:

Michelle Nilsson
Ordförande, NSPH Skåne

Per Einarsson
Ordförande, Psykiatri-, habilitering- och
hjälpmedelsnämnden, Region Skåne